

غنی سازی ۶۰ درصد، تولد دوباره ایران هسته‌ای

همین صفحه و صفحه ۲ را بخوانید



گزارش «فرهیختگان» از اهداف معاونت فناوری دانشگاه آزاد برای راه‌اندازی سراهای نوآوری

آبادعوی رئیس کل بانک مرکزی با معاون رئیس جمهور واقعی است؟

اهاالی کتاب به شورای عالی کتاب تلویزیون چه پیشنهادی دادند؟

نشر دانش و درآمدزایی غیرشهریه‌ای

دعوی همتی - نعمتی

نجات کتاب از دست بازرگان‌های تلویزیون

گفت‌وگو - ۲ گفت‌وگو - ۱

سیدمحمودرضا آقامیری، متخصص فیزیک هسته‌ای در گفت‌وگو با «فرهیختگان»:

آمریکا به برجام برنگردد، غنی سازی ۶۰ درصد متوقف نمی‌شود

رادیوایزوتوپ‌ها باید سراغ اورانیوم با غنای بالا برویم. این کار علمی و منطقی است.

مریم عاقلی روزنامه‌نگار

اثرگذاری غنی سازی ۶۰ درصد چگونه خواهد بود؟ در این زمینه باید بگویم ما در مذاکرات داوطلبانه پذیرفتیم غنی سازی نداشته باشیم و غنی سازی را متوقف کردیم. ما براساس برجام هم طبق NPT و هم طبق قوانین آژانس می‌توانیم هر کاری را در ارتباط با غنی سازی انجام دهیم اما ایران داوطلبانه به‌خاطر برجام پذیرفت که این کار را تعلیق و غنی سازی را به‌صورت محدود و در مقدار کم یعنی ۳/۴ تا ۵/۱ بیشتر گسترش ندهد اما الان که طرف مقابل به تعهدات خود عمل نکرده، شرایط فرق کرده است.

ایران برای نیاز کشور به غنی سازی ۹۰ درصد نیاز دارد

بنابراین با توجه به اینکه مجلس نیز مصوب کرده است، قاعدتا باید این کار سرعت می‌گرفت و با توجه به اینکه سو (SWU) سانتریفیوژهای نسل یک برای انجام حجم بالای غنی سازی کم است، طبیعتا استفاده از سانتریفیوژهای نسل‌های جدید آغاز شده و مسلما اگر غنی‌سازی‌ها تعهدات خود را عملیاتی کنند ایران نیز به تعهدات خود بازمی‌گردد و غنی سازی را کنترل شده انجام می‌دهد؛ هرچند با توجه به نیاز کشور برای زبردیریایی‌ها، پیشران‌ها، کشتی‌های بزرگ، راکتورهای تحقیقاتی، تولید رادیوایزوتوپ و ایزوتوپ‌های پایدار دارد، مجبور است به‌سمت داشتن غنی سازی بالا و حتی بالای ۹۰ درصد برود.

تعهدات طرف مقابل اجرایی نشود غنی سازی ۶۰ درصد هم تأثیری روی مذاکرات ندارد

با توجه به اعلام رسمی این درصد از غنی سازی، این موضوع چه تأثیری روی مذاکرات وین دارد؟ اگر طرف مقابل به تعهدات خود عمل کند طبیعتا باید غنی سازی را متوقف کنیم، چراکه تعهد کردیم ولی اگر تعهدات طرف مقابل اجرایی نشود تأثیری روی مذاکرات ندارد. ما می‌خواهیم بگوییم تحت تأثیر برجام محدودیت‌ها را اعمال نخواهیم کرد، بلکه محدودیت‌ها را کنار می‌گذاریم.

توانایی کشور برای غنی سازی بالاست و ایران می‌تواند این کار را انجام دهد و مشغول انجام دادن است لذا تصور می‌کنم در آینده هم بتوانیم به غنای بالاتر برسیم و بخشی از مشکلات را برای حجم‌های کوچک تولید انرژی و همچنین راکتورهای کوچک با این شرایط حل کنیم، لذا این امر تست خوبی است که بتوانیم در آینده برای غنای بالا برویم و براساس آن مشکلات خود را حل کنیم.

حسین آبنیکی، رئیس اسبق مرکز توسعه و فاوا سازمان انرژی اتمی در گفت‌وگو با «فرهیختگان»:

بیشتر از مذاکره به راستی آزمایی تعهدات غربی‌ها نیاز داریم

اتمی باید تلاش کنند جبران خسارات را سریع انجام دهند.

در واکنش به اتفاق‌های اخیر سناریوهای پیش روی جمهوری اسلامی ایران، به‌جز آغاز غنی سازی ۶۰ درصد چه مواردی می‌تواند باشد؟

فکر می‌کنم ما به‌شدت باید بحث صنعت هسته‌ای را جدی بگیریم، نیازهایی که ما در این صنعت داریم و برنامه‌هایمان را باید به‌طور جدی دنبال کنیم. بحث پیشران‌های هسته‌ای مان را که مصوبه مجلس هم دارد (و اتفاق قابل‌قبولی در این مدت در این حوزه نیفتاده است) باید به‌سرعت دنبال کنیم. راکتور اراک را باید به‌سرعت اصلاح و ساخت و راه‌اندازی کنیم. در حوزه امنیتی خیلی باید بیشتر مراقبت شود و نیروهای امنیتی ما باید مراقبت بیشتری از تاسیسات هسته‌ای کنند، بخش قابل‌توجهی از نیروهای توانمند هسته‌ای در طول برجام رسماً از سازمان اخراج شدند، نه اینکه از پست‌شان کنار گذاشته شده باشند بلکه از کل صنعت هسته‌ای بیرون رانده شدند. بسیاری از آدم‌های توانمند هستند و حالا که استراتژی دولت در صنعت هسته‌ای عوض شده به‌شدت جای خالی این نیروها حس می‌شود. ما نیاز داریم در حوزه فنی از توان آنها استفاده کنیم و سرعت ارتقای صنعت هسته‌ای را با ورود این نیروهای توانمند بالا ببریم. این اقدامی است که مجلس می‌تواند روی آن تأکید کرده و سازمان را وادار کند، نیروهایی را که اخراج شده‌اند، برگرداند. در حوزه سیاسی هم ما هیچ عقب‌نشینی‌ای نباید در این موضوع داشته باشیم همان‌طور که گفتیم باید تأکید کنیم که آمریکایی‌ها تعهدات برجامی خودشان را انجام دهند و این راه راستی‌آزمایی کنیم. این مساله خیلی نیاز به مذاکره و رفت‌وآمد ندارد. آمریکا باید کار عملیاتی انجام دهد، هرچند لازم است مصوبه‌ای در کنگره بگذرانند یا هر اتفاقی را که نیاز دارد، انجام دهد. راستی‌آزمایی این موضوع قطعاً زمان می‌برد، این طور نیست که یک روز یا دو روز باشد، این را باید جدی بگیریم. مباحث انتقال ارز و دلار و سوئیفت و... چیزی نیست که با یک روز بشود راستی‌آزمایی‌اش کرد. اگر این کار اتفاق افتاد و ما هروقت احساس کردیم که دیگر هیچ مانعی بر سر راه‌مان وجود ندارد آن وقت می‌شود، برگردیم به تعهدات مان. بنابراین من فکر نمی‌کنم که ما نیاز به این سطح از مذاکرات داشته باشیم و بیشتر نیاز به اقدام داریم، آن هم توسط طرف غربی و به‌ویژه آمریکایی‌ها. ما باید وقت مان را روی راستی‌آزمایی اقدامات آنها بگذرانیم نه اینکه برویم، مذاکره کنیم. چیزی روی میز مذاکره عوض نمی‌شود و تغییر نمی‌کند. در صحنه عمل هست که آمریکایی‌ها باید اقدام کنند و ما آن را ببینیم.

انفجار نطنز، برنامه هسته‌ای ما را تا چه میزان مختل کرد؟

تردید وجود ندارد که این انفجار در تاسیسات برقی ما آسیب‌های قابل‌توجهی وارد کرده است، حالا اینکه ما در چه مدتی می‌توانیم این اتفاق را جمع کنیم و به شرایط عادی بازگردیم بستگی دارد به اینکه مدیران صنعت هسته‌ای ما چقدر همت و تلاش کنند و چقدر این بحث را در اولویت خود قرار دهند. اگر خوب کار کنند، به‌نظر من می‌شود در یک فاصله زمانی مناسب این حادثه را جبران و مشکل را مرتفع کرد، البته برخی آسیب‌ها ممکن است جبران نشود. به هر حال تعدادی از ماشین‌های سانتریفیوژ بر اثر قطع برق دچار آسیب شده و قاعدتا از بین خواهند رفت، وقتی ما ماشین‌هایمان را دوباره فعال کنیم، مشخص می‌شود که برخی ماشین‌ها مشکل پیدا کرده و دیگر قابل استفاده نخواهند بود. اینکه چه تعداد ماشین از بین رفته است بعداً مشخص می‌شود، اما سیستم برق را می‌شود به‌سرعت اصلاح کرد و به حالت قبل برگرداند، مسئولان سازمان انرژی

نیست که این غنی‌سازی یک حرکت صرفاً نمایشی و در واقع برای فشار دیپلماتیک باشد. در واقع غنی سازی ۶۰ درصدی هم قدرت ما را در مذاکرات بالا می‌برد و هم اینکه به یک نیاز راهبردی ما در صنعت هسته‌ای پاسخ می‌دهد.

با توجه به غنی سازی ۶۰ درصد، پیش‌بینی‌تان برای آینده مذاکرات و برجام چیست و این حرکت چقدر در آینده این مذاکرات موثر است؟

ما با این حرکت نشان دادیم قرار نیست عقب‌نشینی کنیم و طرف آمریکایی باید تعهدات برجامی‌اش را اجرا کند. ما باید بر این امر تأکید کنیم و راستی‌آزمایی هم در این زمینه انجام شود و بعد از آن وارد تعهدات برجامی خودمان خواهیم شد. مادامی که این اتفاق نیفتد، یعنی طرف آمریکایی تعهدات خودش را به‌طور کامل اجرا نکند و توسط ما راستی‌آزمایی نشود، ما همچنان فعالیت‌های هسته‌ای مان را ادامه می‌دهیم و در همین سطح فعلی توقف نمی‌کنیم. ما این پیام را به طرف غربی و آمریکایی همیشه داده‌ایم که متناسب با نیازهیمان جلو می‌رویم و هیچ‌گونه محدودیتی را هم برای خودمان قائل نمی‌شویم. در چارچوب استراتژی‌های نظام و نیازهایی که صنعت هسته‌ای ما دارد، گام‌به‌گام برای پاسخگویی پیش می‌رویم و هر میزان لازم باشد اورانیوم را غنی می‌کنیم یا هر فعالیت صنعتی یا تحقیقاتی دیگری را که لازم باشد، انجام می‌دهیم و محدودیتی را قطعاً نخواهیم پذیرفت، مگر اینکه غربی‌ها و به‌خصوص آمریکایی‌ها به‌طور کامل به برجام و تعهدات‌شان برگردند و راستی‌آزمایی شود، آن وقت است که ما به چارچوب برجام برمی‌گردیم.

آیا اعلام غنی سازی ۶۰ درصدی صرفاً جنبه هشدار به غرب را داشت؟

غنی سازی ۶۰ درصدی کارکرد کاملاً فنی و استفاده عملیاتی دارد. ما به اورانیوم با غنی‌سازی بیشتر نیاز داریم. همین راکتور تحقیقاتی ما در تهران، قبلاً سوختش ۲۰ درصد نبود، سوختش با غنای حدود ۹۰ درصد بود. ایران ممکن است برای فعالیت‌های صلح‌آمیز هسته‌ای‌اش نیاز به غنی‌سازی با درصد بیشتر از ۲۰ درصد داشته باشد. این اقدام یک اقدام عملیاتی و صنعتی است که می‌تواند در آینده توسعه پیدا کند. اورانیوم با غنای ۶۰ درصد در حوزه‌های مختلف همچون تولید رادیوایزوتوپ‌ها و... کاربرد دارد. بنابراین این طور

معین رضایی روزنامه‌نگار

هفته گذشته جمهوری اسلامی ایران در پاسخی قاطع به خرابکاری انجام‌شده در نیروگاه هسته‌ای نطنز غنی سازی ۶۰ درصد اورانیوم را آغاز کرد. این موضوع با واکنش‌های متفاوتی ازسوی مقامات کشورهای مذاکره‌کننده ۴+۱ در وین روبه‌رو شد. حسین آبنیکی، کارشناس ارشد مسائل هسته‌ای در گفت‌وگو با «فرهیختگان» به ابعاد مختلف آغاز غنی سازی ۶۰ درصد توسط ایران و تأثیر آن بر مذاکرات پیش‌رو پرداخته است. متن این گفت‌وگو را در ادامه از نظر می‌گذرانید.

ایران با غنی سازی ۶۰ درصدی چه تأثیری می‌تواند بر مذاکرات هسته‌ای بگذارد. اساساً این سطح غنی سازی چقدر در مذاکرات پیش روی می‌تواند قابل‌انکا باشد؟

اقدام اخیر ایران به طرف مذاکره‌کننده توان فنی ما را نشان می‌دهد و این موضوع را اثبات می‌کند که اگر ما محدودیت‌هایی را در صنعت هسته‌ای پذیرفتیم، به این معنی نیست که توان ما از بین رفته است و ما دانش فنی را در اختیار نداریم. این اقدام به طرف مذاکره‌کننده اثبات کرد که ما دانش فنی را به‌طور کامل در اختیار داریم و عندالزوم هر کاری که در حوزه هسته‌ای مورد نیاز کشور است، می‌توانیم انجام دهیم. ضمن اینکه پاسخ مناسب و درخور به توطئه غربی‌ها با این حرکت داده شد. اگر آنها بمبی را منفجر کردند و بعضی از تجهیزات ما را دچار آسیب کردند نه‌تنها فعالیت‌های ما متوقف نشد بلکه با این حرکت به آنها نشان دادیم که فعالیت هسته‌ای ایران ادامه پیدا می‌کند. غنی سازی ۶۰ درصدی نشان داد ما دست‌مان پر است و ظرفیت‌های گسترده‌ای در این زمینه داریم.

آیا اعلام غنی سازی ۶۰ درصدی صرفاً جنبه هشدار به غرب را داشت؟

غنی سازی ۶۰ درصدی کارکرد کاملاً فنی و استفاده عملیاتی دارد. ما به اورانیوم با غنی‌سازی بیشتر نیاز داریم. همین راکتور تحقیقاتی ما در تهران، قبلاً سوختش ۲۰ درصد نبود، سوختش با غنای حدود ۹۰ درصد بود. ایران ممکن است برای فعالیت‌های صلح‌آمیز هسته‌ای‌اش نیاز به غنی‌سازی با درصد بیشتر از ۲۰ درصد داشته باشد. این اقدام یک اقدام عملیاتی و صنعتی است که می‌تواند در آینده توسعه پیدا کند. اورانیوم با غنای ۶۰ درصد در حوزه‌های مختلف همچون تولید رادیوایزوتوپ‌ها و... کاربرد دارد. بنابراین این طور